

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 8. jūlijā
(OR. en)

11311/24
PV CONS 33
ENV 671
CLIMA 251

PROTOKOLA PROJEKTS
EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME
(Vide)
2024. gada 17. jūnijs

1. Darba kārtības apstiprināšana

Padome apstiprināja dokumentā 10804/24 + COR 1 izklāstīto darba kārtību.

2. "A" punktu apstiprināšana

nelegislatīvu jautājumu saraksts

10903/24

Padome apstiprināja visus "A" punktus, kas uzskaitīti minētajā dokumentā, tostarp visus apstiprināšanai iesniegtos lingvistiskos COR un REV dokumentus.

Ar šiem punktiem saistītie paziņojumi ir izklāstīti papildinājumā.

Legislatīvo aktu apspriešana

(publiska apspriešana saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 16. panta 8. punktu)

3. Regula par dabas atjaunošanu

11236/24

(Komisijas ierosinātais juridiskais pamats:

(*) PE-CONS 74/23

LESD 192. panta 1. punkts)

legislatīvā akta pieņemšana

Padome apstiprināja Eiropas Parlamenta nostāju pirmajā lasījumā, un ierosinātais akts ir pieņemts, ievērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu, Itālijai, Nīderlandei, Polijai, Somijai, Ungārijai un Zviedrijai balsojot pret tā pieņemšanu un Beļģijai balsojumā atturoties (juridiskais pamats: LESD 192. panta 1. punkts).

Austrija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Nīderlande, Polija, Slovākijas Republika, Vācija un Komisija iesniedza pielikumā izklāstītos paziņojumus.

4. Direktīva, ar ko groza Direktīvu 2008/98/EK par atkritumiem

10820/24

vispārēja pieeja

Padome panāca vispārēju pieeju attiecībā uz Direktīvu, ar ko groza Direktīvu 2008/98/EK par atkritumiem, kā atspoguļots darba rezultātos (11300/24).

Vācija iesniedza pielikumā izklāstīto paziņojumu.

5. **Direktīva par eksplicītu vidiskuma norāžu pamatošanu un izdarīšanu (Zaļuma norāžu direktīva)** 10940/24 + ADD 1
vispārēja pieeja

Padome panāca vispārēju pieeju attiecībā uz Direktīvu par eksplicītu vidiskuma norāžu pamatošanu un izdarīšanu (Zaļuma norāžu direktīva) (11312/24).

Latvija un Zviedrija iesniedza paziņojumus, kas izklāstīti pielikumā.

6. **Augsnes monitoringa akts** 10910/24 + ADD 1
vispārēja pieeja

Padome panāca vispārēju pieeju attiecībā uz Augsnes monitoringa aktu, kā atspoguļots darba rezultātos (11299/24).

Zviedrija iesniedza pielikumā izklāstīto paziņojumu.

Nelegislatīvi jautājumi

7. **Secinājumi par 8. vides rīcības programmu** 11003/24
apstiprināšana

Padome apstiprināja secinājumus, kā atspoguļots darba rezultātos (11326/24 + COR 1).

8. **Paziņojums par Eiropas Savienības 2040. gada klimata mērķrādītāju** 10402/24
politikas debates

Padome rīkoja politikas debates, pamatojoties uz prezidentvalsts sagatavotajiem jautājumiem, kā izklāstīts minētajā dokumentā.

9. **Paziņojums par vides risku pārvaldību** 10404/24
viedokļu apmaiņa

Padome rīkoja viedokļu apmaiņu, pamatojoties uz prezidentvalsts sagatavotajiem jautājumiem, kā izklāstīts minētajā dokumentā.

Citi jautājumi

10. a) **Pašreizējie tiesību aktu priekšlikumi** (publiska apspriešana saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 16. panta 8. punktu) 1C
- i) **Regula par plastmasas granulu zudumu novēršanu nolūkā samazināt piesārņotību ar mikroplastmasu** 10941/24
- ii) **Regula par aprītīguma prasībām transportlīdzekļu konstrukcijai un par nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanu** 11019/24
prezidentvalsts sniegta informācija
- Padome pieņēma zināšanai prezidentvalsts sniegto informāciju.
- b) **Ziņojums par nesen notikušu starptautisku sanāksmi**
- Starpvaldību sarunu komitejas ceturrtā sesija (INC-4), lai izstrādātu starptautisku juridiski saistošu instrumentu par plastmasas piesārņojumu, tostarp jūras vidē (Otava, Kanāda, 2024. gada 23.–29. aprīlis)** 2 10991/24
prezidentvalsts un Komisijas sniegta informācija
- Padome pieņēma zināšanai prezidentvalsts un Komisijas sniegto informāciju.
- c) **Noteikumi par 2024. gada Inovāciju fonda izsolēm nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgā ūdeņraža ražošanai (izsoļu otrā kārtā H2)** 11103/24
Polijas, Čehijas un Ungārijas delegāciju sniegta informācija
- d) **Nākamās prezidentvalsts darba programma**
Ungārijas sniegta informācija

-
- 1 pirmais lasījums
- C Uz Komisijas priekšlikumu balstīts punkts
- 2 publiskas debates pēc prezidentvalsts ierosinājuma (Padomes reglamenta 8. panta 2. punkts)
- (*) punkts, par kuru var lūgt balsojumu
-

PAZIŅOJUMI PAR DOK. 10804/24 + COR 1 IZKLĀSTĪTAJIEM LEGISLATĪVAJIEM

"B" PUNKTIEM

Par "B" punktu
saraksta 3. punktu:

Regula par dabas atjaunošanu (Komisijas ierosinātais juridiskais pamats:
LESD 192. panta 1. punkts)
leģislatīvā akta pieņemšana

AUSTRIJAS PAZIŅOJUMS

“Ņemot vērā nepārtraukto biodaudzveidības izzušanu pasaulē, regula par dabas atjaunošanu ir viens no Eiropas zaļā kursa svarīgākajiem un pamata tiesību aktiem un sniedz nepieciešamu izdzīvošanas iespēju. Sarunu procesa ietvaros mums izdevās pārvarēt daudzas Austrijas paustās bažas. Mērķis bija izstrādāt regulu, kas ir vērienīga un efektīva, bet joprojām saglabā elastību īstenošanas ziņā. Tas lielā mērā ir sasniegts.

Jebkurā gadījumā Austrijai ir svarīgi, ka regulas īstenošanai tiek nodrošināts finansējums. Tāpēc mēs atzinīgi vērtējam apliecinājumus, ka īstenošanai tiks darīti pieejami ne tikai dalībvalstu, bet arī ES līdzekļi subsīdiju, projektu un efektīvu stimulu veidā, lai atjaunotu dabu. Nekādā gadījumā dalībvalstis un Austrijas gadījumā – federālās zemes – nedrīkst atstāt vienas pašas šā jautājuma risināšanā.

Lai izvairītos no jebkādas juridiskās nenoteiktības, ir arī jānodrošina, ka regula tiek piemērota un interpretēta konsekventi un bez pretrunām ar spēkā esošajām dabas aizsardzības direktīvām. Šajā kontekstā kritiski tiek vērtēts arī lielais skaits deleģēto aktu, un Austrija aicina Komisiju dalībvalstis iesaistīt savlaicīgi un visaptveroši.

Austrija plāno apvienot visu deviņu federālo zemju atveseļošanas plānus vienā valsts atveseļošanas plānā un tādējādi izpildīt savas juridiskās saistības, kas noteiktas regulā.

Austrija uzskata, ka nacionālo atjaunošanas plānu sagatavošanā tiks ņemtas vērā nacionālās kompetences un apstākļi. Dalībvalstīm un federālajām zemēm jābūt iesaistītām konkrēta formāta veidņu sagatavošanā.

Ir jāņem vērā dalībvalstu pašreizējie saglabāšanas pasākumi. Austrija atzinīgi vērtē to, ka tādi pasākumi kā mežu pārveidošana vai dažādie Austrijas agrovides programmas pasākumi ir atzīti par atjaunošanu vai atjaunošanas pasākumiem.”

VĀCIJAS PAZIŅOJUMS

“Dabas atjaunošanas regula tiek pieņemta laikā, kad lauksaimniecības nozare saskaras ar nopietniem pārbaudījumiem. Vācijas Federatīvā Republika uzsver, ka ir ārkārtīgi svarīgi, lai lauksaimniecības nozare būtu sagatavota nākotnei. Šajā saistībā nepieciešams pamats ir funkcionējošas ekosistēmas. Vācijas Federatīvā Republika uzskata, ka, lai īstenotu Dabas atjaunošanas regulu, ir svarīgi, lai lauku saimniecībām nerastos nekāds papildu slogs.”

IGAUNIJAS PAZIŅOJUMS

“Igaunija stingri atbalsta Dabas atjaunošanas aktu. Mēs uzskatām, ka Dabas atjaunošanas akts ir viens no svarīgākajiem instrumentiem, lai apturētu un apvērstu bīstamu biodaudzveidības izzušanu Eiropā un nodrošinātu veselīgu, noturīgu un drošu vidi mums un mūsu bērniem. Biodaudzveidīga daba ir mūsu spēcīgākais sabiedrotais cīņā pret klimata pārmaiņām un pielāgošanās to ietekmei. Pārtikas ražošanas ilgtspēja, mežsaimniecība, vitāli svarīgu ekosistēmu pakalpojumu sniegšana – tas viss ir atkarīgs no dabas un biodaudzveidības. Turklāt mēs esam atbildīgi ne tikai pret saviem iedzīvotājiem un nākamajām paaudzēm, bet arī pret pasaules sabiedrību. Regula nodrošina smalku līdzsvaru starp nepieciešamajiem pasākumiem, kas apmierina dabiskās vides steidzamās un reālās vajadzības, vienlaikus ņemot vērā centienus un atšķirīgos apstākļus dalībvalstīs un nodrošinot nepieciešamo elastību to risināšanai.”

LATVIJAS PAZIŅOJUMS

“Latvija joprojām pievienojas nopietnajām bažām par lauksaimniecības ekosistēmu atjaunošanas noteikumu samērīgumu saistībā ar pasākumiem, kuru mērķis ir lauksaimnieciskai izmantošanai atjaunot tādas organiskās augsnes, ko veido nosusināti kūdrāji.

Tomēr Latvija atbalsta Dabas atjaunošanas regulas priekšlikuma pieņemšanu, kā arī šā priekšlikuma galveno mērķi – biodaudzveidības, klimata un cilvēku labā visā kontinentā atgriezt dabu.

Mēs uzskatām, ka uz piepūli balstīti noteikumi ar kvantitatīviem mērķrādītājiem organisko augšņu atjaunošanai un hidroloģiskā režīma atjaunošanai joprojām rada risku, ka dažas dalībvalstis ar īpašiem klimatiskajiem apstākļiem tiks ietekmētas nesamērīgi.

Latvija ir dalībvalsts, kurā lauksaimniecības zemes īpatsvars ir viens no zemākajiem Eiropas Savienībā (30 % no kopējās zemes platības). Vienlaikus Latvija ir viena no nedaudzajām dalībvalstīm ar vislielāko organisko augšņu īpatsvaru lauksaimniecības zemēs.

Ņemot vērā konkrētās īpatnības un apstākļus, hidroloģiskā režīma atjaunošanas pasākumiem nevajadzētu negatīvi ietekmēt lauksaimniecisko ražošanu, kas Latvijā ir viena no prioritārajām ekonomikas nozarēm.

Turklāt hidroloģiskā režīma atjaunošana palielina arī metāna – otras lielākās siltumnīcefektu izraisošās gāzes – emisijas. Dažos gadījumos hidroloģiskā režīma atjaunošana var būt pretrunā Latvijas ZIZIMM klimata mērķu sasniegšanai, jo īpaši īstermiņā.

Papildu finansējuma pieejamība ir būtisks priekšnoteikums šajā regulā noteikto mērķu sasniegšanai.

Nosakot vides un klimata mērķus, līdzsvaroti jāņem vērā visi zemes apsaimniekošanas, lauksaimniecības un mežsaimniecības ilgtspējas aspekti.”

LIETUVAS PAZIŅOJUMS

“Lietuva pievienojas bažām par Dabas atjaunošanas regulas prasību īstenošanu. Jo īpaši lauksaimniecības jomā lauksaimniecības ekosistēmu atjaunošanas noteikumu dēļ.

Tomēr Lietuva atbalsta Dabas atjaunošanas regulas visaptverošo mērķi un konkrētos mērķrādītājus, kas ievērojami veicina pastāvīgu un ilgtermiņa ekosistēmu atjaunošanu visās Eiropas Savienības sauszemes un jūras teritorijās.

Mēs uzskatām, ka ar regulu varētu panākt pareizo līdzsvaru starp pasākumiem, kas nepieciešami, lai apturētu bioloģiskās daudzveidības izzušanu, vienlaikus ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgos apstākļus un nodrošinot nepieciešamo elastību to risināšanai.

Tomēr regulas īstenošana palielinās administratīvo un finansiālo slogu, jo īpaši Lietuvas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarēs. Tāpēc stabils, skaidrs, pamatots un mērķorientēts finansējums, jo īpaši, izmantojot ES finanšu instrumentus, ir viens no priekšnoteikumiem, lai efektīvi īstenotu atjaunošanas pasākumus un kompensētu dažāda līmeņa saimnieciskās darbības ierobežojumus.

Turklāt jaunās prasības nedrīkst negatīvi ietekmēt lauksaimniecisko ražošanu, kā arī pārtikas piegādes ķēdes. Īstenošanas periodā būtu jāņem vērā valstu īpatnības, saglabājot tās valstu īstenošanas plānos un piešķirot pietiekamu finansējumu no Eiropas finanšu instrumentiem.”

NĪDERLANDES PAZIŅOJUMS

“Nīderlandes valdība vēlas atkārtoti uzsvērt, ka tā uzsver Dabas atjaunošanas regulas nozīmi un atbalsta tās virsmērķi. Mēs vēlētos pateikties prezidentvalstīm Francijai, Zviedrijai, Spānijai un Beļģijai, kā arī Komisijai un Eiropas Parlamentam par konstruktīvo pieeju regulas izstrādes pabeigšanā. Mēs vēlētos izteikt atzinību visiem ES partneriem, kuri ir nopietni uztvēruši Nīderlandes bažas un ir centušies sarunu laikā rast risinājumus šo problēmjautājumu risināšanai.

Tomēr Nīderlandes parlaments ar lielu balsu vairākumu ir pieņēmis priekšlikumu, lūdzot valdību balsot pret Dabas atjaunošanas regulu, ņemot vērā būtisko izaicinājumu sasniegt pašreizējos un turpmākos mērķus atjaunot dabu, ņemot vērā augsto iedzīvotāju blīvumu un lielo spiedienu uz zemes izmantošanu, ko rada konkurējošas ekonomiskas, sociālas un vidiskas prasības, un ar to saistītos juridisko un politisko seku riskus. Regulā noteiktie saistošie mērķi 2040. un 2050. gadam pastiprina īstenošanas izaicinājumus. Līdz ar to Nīderlandes valdība balsos pret regulu.

Kad regula būs oficiāli pieņemta un stājusies spēkā, Nīderlande ir apņēmusies sekmīgi īstenot regulu. Mēs centīsimies īstenot regulu tā, lai administratīvais slogs un juridiskās prasības attiecībā uz sabiedrībai nozīmīgiem projektiem būtu pēc iespējas ierobežotas, un mēs tieksimies uz zemes un resursu daudzfunkcionālu izmantošanu regulas ietvaros. Nīderlande cer uzturēt pastāvīgu dialogu ar Komisiju un dalībvalstīm, lai nodrošinātu, ka regula palīdzēs atjaunot ekosistēmas cilvēkiem, klimatam un planētai.”

POLIJAS PAZIŅOJUMS

“Polija atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas un Eiropas Parlamenta centienus regulas priekšlikuma sagatavošanā, kura ir reakcija uz vienu no mūsdienu pasaules visbūtiskākajiem izaicinājumiem. Polijas valdība pauž pateicību prezidentvalstīm Francijai, Zviedrijai, Spānijai un Beļģijai par to pūlēm panākt kompromisu sarunās par šo regulu.

Polijas valdība pilnībā saprot, ka ir vajadzīgi tādi efektīvi pasākumi, lai aizsargātu un atjaunotu dabas resursus, kā tie, kuri iekļauti ES Dabas atjaunošanas aktā, un apzinās, ka šo aktu ir atbalstījušas daudzas nevalstiskās organizācijas, zinātniskās aprindas un citas dalībvalstis. Polija ir vairākkārt uzsvērusi biodaudzveidības lomu un nozīmi, un tās ietekmi uz visu ekosistēmu pienācīgu darbību, kā arī uz esošās un turpmākās Eiropas sabiedrības drošību ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanas kontekstā. Regulā nav atzītas iespējamās neatbilstības starp ekosistēmu aizsardzības un atjaunošanas mērķiem un šo mērķu īstenošanas metodēm. Šā iemesla dēļ Polija nevar atbalstīt regulu.

Ar lauksaimniecību saistīti jautājumi – turklāt ne tikai Polijā, bet Eiropas Savienībā kopumā – raisa pamatotas šaubas attiecībā uz regulas projekta principu pilnīgu pieņemšanu. Šie jautājumi bieži vien ir saistīti ar ES lauksaimniecības tirgus darbības pamatelementiem sakarā ar sistēmiskajām izmaiņām, kas ieviestas saskaņā ar Eiropas zaļā kursa stratēģijas principiem, kuri šobrīd tiek sarunās pārskatīti.

Polija uzskata, ka regulas mērķi ir vērienīgi, tomēr pastāv bažas par to, vai šos pasākumus būs iespējams efektīvi īstenot, jo īpaši par finansiālo aspektu. Jau kopš Dabas atjaunošanas akta izstrādes sākuma Polija ir pastāvīgi norādījusi uz to, ka dabas atjaunošanai netiek garantēti atbilstoši finanšu resursi (lai izpildītu regulā noteikto pienākumus). Uzsākot izvirzīto mērķu īstenošanas posmu, būtu jāpalielina finanšu piešķirumu līmenis dabas atjaunošanas darbībām.

Turklāt Polija uzskata, ka ekosistēmu atkārtotas izveides un atjaunošanas plānošanas un procesu sarežģītības un laikietilpības dēļ dokumentā noteiktie termiņi nav piemēroti paredzētajam mērķim.”

SLOVĀKIJAS REPUBLIKAS PAZIŅOJUMS

“Slovākijas Republika vienmēr ir bijusi apņēmības pilna sasniegt priekšlikuma mērķus, proti, palīdzēt visā Eiropas Savienībā ilgtermiņā un pastāvīgi atjaunot bioloģiski daudzveidīgas un noturīgas ekosistēmas.

Slovākijas Republika jau ir sasniegusi savu galveno mērķi, proti, aizsargāt vairāk nekā 20 % no mūsu valsts teritorijas, un tāpēc priekšlikuma pieņemšana Slovākijas Republiku neietekmēs negatīvi.

Tajā pašā laikā priekšlikums saprotamu iemeslu dēļ ir raisījis dažādas bažas starp dalībvalstīm, tostarp Slovākijas Republikai, jo īpaši saistībā ar finansiālo un administratīvo slogu. Tomēr sarunu gaitā Padomē un ar Eiropas Parlamentu tika ieviesti elastības līdzsvarošanas elementi – arī pēc Slovākijas Republikas lūguma –, kuri priekšlikumu saskaņoja ar Līgumos nostiprinātajiem proporcionalitātes un subsidiaritātes principiem, lai saglabātu dalībvalstu suverenitāti.

Dabas atjaunošanas centienu finansēšana no ES avotiem, kas tiks pastiprināta ar minētā priekšlikuma pieņemšanu, Slovākijas Republikai sniedz iespēju, ņemot vērā centienus, kas vajadzīgi, lai neitralizētu vides slogus un nodrošinātu taisnīgu pārkārtošanos teritorijās, kurās agrāk ir notikušas smagās rūpniecības darbības, jo īpaši Slovākijas austrumos. Slovākijas Republika atkārtoti uzsver – šā priekšlikuma pieņemšana skaidri parāda, ka nepieciešamībai finansēt biodaudzveidības pasākumus ir jāpievēršas sarunās par nākamo daudzgadu finanšu shēmu. Slovākijas Republika to uzskata par iespēju piesaistīt ievērojamus finanšu avotus, lai atjaunotu bioaudzveidību tajās mūsu valsts plašajās teritorijās, kurās kaitējumu nodarījusi industrializācijas ietekme komunisma periodā.

Īstenojot zaļo pārkārtošanos, pārtikas nodrošinājuma garantēšanai Eiropā arī turpmāk jābūt Eiropas politikas veidošanas centrā. Šajā ziņā ārkārtīgi svarīga ir priekšlikumā iekļautā elastība attiecībā uz lauksaimniecības ekosistēmām. Slovākijas Republikas pamatprincipi – ne tikai pašreizējā krīzes situācijā – ir samazināt slogu, kas gulstas uz Eiropas lauksaimniekiem, un radīt labvēlīgus apstākļus šajā svarīgajā ekonomikas nozarē.

Lai nodrošinātu sabiedrības atbalstu Eiropas politikai, ir vajadzīgs veselīgs līdzsvars starp biodaudzveidības aizsardzības centieniem un netraucētu cilvēka darbību veikšanu, jo īpaši tādu, kas saistītas ar tradicionālo lauku dzīvesveidu. Nepieciešamība pieņemt reālistiskus tiesību aktus, kas būtu pietiekami elastīgi, lai atspoguļotu pārmaiņas uz vietas un dinamisko sociālekonomisko attīstību, ir kļuvusi acīmredzama saistībā ar jautājumu par lielajiem plēsējiem un smagnējo procesu, lai Bernes konvencijas un Dzīvotņu direktīvas pārskatīšanā atspoguļotu to populāciju pieaugumu un tā radīto sociālekonomisko ietekmi.

Slovākijas Republika ir starp tām dalībvalstīm, kuras jau tagad atbilst lielākajai daļai priekšlikumā izklāstīto kritēriju. Joprojām pastāv ekosistēmas, kurās ir plaši saglabājusies neskarta daba un biodaudzveidība, par ko liecina arī 2022. gada *EPI* biodaudzveidības indeksa nacionālais vērtējums – 82,7. Tāpēc, lai atjaunotu dabu tur, kur tā ir visvairāk traucēta, un ņemot vērā iepriekš aprakstīto sarunu gaitu, Slovākijas Republika balso par priekšlikumu.”

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

“ES un tās dalībvalstis ir puses Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO/EEK) 1998. gada 25. jūnija Konvencijā par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (“Orhūsas konvencija”).

Dalībvalstīm jānodrošina, ka tiem sabiedrības locekļiem, kuriem ir pietiekamas intereses vai kuri uzskata, ka ir aizskartas viņu tiesības, kas paredzētas valsts tiesību aktos, ir piekļuve izskatīšanas procedūrai tiesā vai neatkarīgā un objektīvā ar likumu izveidotā struktūrā, lai neatkarīgi no šo sabiedrības locekļu lomas nacionālā atjaunošanas plāna sagatavošanas un izstrādes procesā viņi varētu apstrīdēt nacionālo atjaunošanas plānu materiālo vai procesuālo juridisko pamatu un kompetento iestāžu bezdarbību. Tas ir saskaņā ar relevanto Eiropas Savienības Tiesas judikatūru par iespēju vērsties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem un pilnībā atbilst arī saistībām, ko dalībvalstis uzņēmušās, būdamas Orhūsas konvencijas puses ¹.”

Par “B” punktu **Direktīva, ar ko groza Direktīvu 2008/98/EK par atkritumiem**
saraksta 4. punktu: *vispārēja pieeja*

VĀCIJAS PAZIŅOJUMS

“Vācija kompromisa dēļ var piekrist vispārējai pieejai, bet vēlētos vērst uzmanību uz šādiem aspektiem. Vācija būtu atbalstījusi vērienīgāku Padomes nostāju attiecībā uz pārtikas izšķērdēšanas samazināšanas mērķrādītājiem (“vismaz 35 %”).

Dalībvalstis jau ir apņēmušās samazināt pārtikas izšķērdēšanu saskaņā ar 12.3. ilgtspējīgas attīstības mērķi. Mūsuprāt, samazināšanas mērķrādītāji, ko Komisija ierosinājusi laikposmam no 2020. līdz 2030. gadam, neatbilst 12.3. IAM un tajos nav pietiekami ņemts vērā pastāvošais potenciāls līdz 2030. gadam būtiski samazināt pārtikas atkritumus. Vācija uzskata, ka ierosinātie samazināšanas mērķrādītāji būtu jāaprēķina proporcionāli 12.3. IAM, un tādēļ attiecībā pret 2020. atsaucēs gadu tiem vajadzētu būt vismaz 35 % visās nozarēs (izņemot primāro ražošanu). Visās nozarēs pastāvošo samazināšanas potenciālu var apgūt tikai sasaistē ar atbilstoši vērienīgiem minimālajiem samazināšanas mērķrādītājiem un pasākumiem. Tas nozīmē, ka dalībvalstis var katrai nozarei valsts līmenī noteikt vērienīgākus mērķrādītājus attiecībā uz pārtikas atkritumu samazināšanu.

Vācijā ar nolīgumiem par mērķrādītājiem mazumtirdzniecības un ārpusmājas ēdināšanas nozares jau ir apņēmušās šos 30 % samazināšanas mērķus sasniegt līdz 2025. gadam un 50 % – līdz 2030. gadam. Tas ir jāatzīst politiski. Attiecīgi mazumtirdzniecības, ārpusmājas ēdināšanas un privāto mājsaimniecību sektoram nebūtu jāpievēršas kopā, bet drīzāk – katrai nozarei atsevišķi.”

¹ Sk. arī paziņojumu “Tiesu iestāžu pieejamības uzlabošana saistībā ar vides jautājumiem ES un tās dalībvalstīs” (dok. 11854/20 - COM(2020)0643).

LATVIJAS PAZIŅOJUMS

“Latvija atbalsta direktīvas galvenos mērķus, proti, paaugstināt vides aizsardzības līmeni un palīdzēt paātrināt zaļo pārkārtošanos uz aprites, tīru un klimatneitrālu ekonomiku ES.

Vienlaikus mēs uzskatām, ka ar pasākumiem, kas pieņemti šo mērķu sasniegšanai, vajadzētu nodrošināt pietiekamu pievienoto vērtību, un tiem vajadzētu būt praktiskiem un efektīviem. Direktīvas 11., 12., 15. un 17. pants joprojām rada bažas, jo tie uzliek nevajadzīgu papildu administratīvo un finansiālo slogu tirgus uzraudzības iestādēm un tirgotājiem, vienlaikus piemērojot pārlietu detalizētus nosacījumus uzraudzībai, sūdzību izskatīšanai un sodu noteikšanai.

Latvija ir īpaši nobažījiesies par administratīvo slogu un izmaksām, ko direktīva rada uzņēmējiem, jo īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (turpmāk – MVU) un mikrouzņēmumiem, kā arī par ierosinātajiem stingrajiem noteikumiem attiecībā uz sodiem. Mēs uzskatām, ka vienai nišai paredzēti atsevišķi nosacījumi rada nenoteiktību un nav vajadzīgi.

Pirmkārt, ierosinātie jaunie nosacījumi un prasības palielinās slogu tirgotājiem ieviešanas procesa laikā, jo sertifikācijas un verifikācijas procesiem ir paredzēts tik daudz jaunu prasību, ka saistībā ar tām būs nepieciešams ilgs laiks, tādējādi aizkavējot informācijas nodošanu patērētājiem. Latvija uzskata, ka ir jāpanāk proporcionālitate, lai novērstu tirgus pārmērīgu regulējumu.

Mēs uzskatām, ka priekšlikumā iekļautais detalizētais pienākumu, klimatisko norāžu un shēmu izklāsts un saraksts nesniegs pietiekamu vērtību, bet radīs ievērojamu administratīvo slogu kompetentajām iestādēm. Lai gan visi ir vienisprātis, ka administratīvā sloga samazināšana ir būtiska, lai saglabātu Eiropas uzņēmumu konkurētspēju, šis priekšlikums diemžēl panāk pretējo Eiropas Komisijas noteiktajam mērķrādītājam, proti, samazināt ziņošanu par 25 %.

Otrkārt, Latvija uzskata, ka būtu jāpastiprina Komisijas loma saistībā ar direktīvā noteikto atbalsta pasākumu nodrošināšanu MVU un mikrouzņēmumiem. Ar šo direktīvu dalībvalstīm jau ir uzlikti daudzi jauni pienākumi (papildu administratīvais slogs tirgus uzraudzības iestādēm, kas paredz detalizētus nosacījumus uzraudzībai, sūdzību izskatīšanai un sodu piemērošanai un nodrošina, ka tirgotāji ievēro visas prasības un veic novērtējumus, kas vajadzīgi, lai pierādītu to klimatiskās norādes, utt.).

Turklāt mēs saglabājam savas atrunas par 17. pantā noteikto sodu sistēmu. Mēs uzskatām, ka šādi pasākumi nav vajadzīgi, jo līdzīgi noteikumi jau ir paredzēti Negodīgas komercprakses direktīvā (turpmāk – “NKD”), un ar tiem šajā kontekstā ir pietiekami. Šajā direktīvā ierosinātie sodi varētu negatīvi ietekmēt NKD – kā horizontāla patērētāju tiesību aizsardzības instrumenta – piemērošanu.

Ņemot vērā minēto, Latvija atturas no balsojuma.”

ZVIEDRIJAS PAZIŅOJUMS

“Zviedrija uzskata, ka kompromisa tekstā lielākoties ir panākts labs līdzsvars starp spēcīgu patērētāju tiesību aizsardzību, efektīvu vides aizsardzību un tirgotāju interesēm.

Zviedrija atkārtoti pauž bažas par mikrouzņēmumu iekļaušanu direktīvas darbības jomā. Zviedrija uzskata, ka mikrouzņēmumiem, un jo īpaši pārtikas aprītē iesaistītajiem mikrouzņēmumiem, trūkst pietiekamu administratīvo spēju, tāpēc papildu prasības šai grupai radītu nesamērīgu slogu.

Šajā sakarā Zviedrija arī pieņem zināšanai Eiropas Parlamenta 2024. gada 12. martā pieņemto nostāju, ar ko atbalsta Komisijas priekšlikumu piemērot atbrīvojumu mikrouzņēmumiem. Zviedrija dialogos turpinās iestāties par minēto atbrīvojumu un paļaujas uz to, ka nākamā prezidentvalsts strādās pie risinājuma, kas iestādēm ir savstarpēji pieņemams.”

Par “B” punktu **Augsnes monitoringa akts**
saraksta 6. punktu: *vispārēja pieeja*

ZVIEDRIJAS PAZIŅOJUMS

“Sarunas saistībā ar Augsnes monitoringa akta priekšlikumu lielākoties noritēja pareizajā virzienā, ievērojami palielinot dalībvalstīm paredzēto elastību.

Zviedrija atkārtoti pauž bažas par kopīgu ilgtspējīgas apsaimniekošanas principu iekļaušanu direktīvā. Lai gan vispārējā pieejā ir precizēts, ka III pielikumā iekļautie apsaimniekošanas principi ir vadošie principi, Zviedrija pauž nožēlu par to, ka 10. pants joprojām ir pārāk tālejošs, un stingri atbalsta panta pirmā punkta un atbilstošo pielikumu svītrošanu. Turklāt būtu skaidri jānorāda, ka ilgtspējīga augsnes apsaimniekošana būtu jāpiemēro tikai augsnēm ar sliktu veselības stāvokli.

Šajā sakarā Zviedrija arī ņem vērā Eiropas Parlamenta 2024. gada 10. aprīlī pieņemto nostāju un paļaujas uz to, ka nākamā prezidentvalsts dialogos strādās pie risinājuma, kas iestādēm ir savstarpēji pieņemams.”